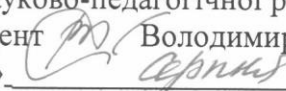

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

доцент **Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ**
«30» _____ 2024 року

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
«ЛАТИНСЬКА МОВА І МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ»
підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Факультет	медичний
Курс навчання	I
Форма навчання	денна
Кафедра	іноземних мов

Схвалено на засіданні кафедри іноземних мов
протокол №1 від 29 серпня 2024 року

Завідувач кафедри іноземних мов,
кандидат філологічних наук,
доцент

Олександр РАК

Схвалено на засіданні предметної методичної комісії
з суспільних та гуманітарних дисциплін
протокол №1 від 30 серпня 2024 року

Голова предметної методичної комісії
з суспільних та гуманітарних дисциплін
кандидат філософських наук, доцент

Ніна ЗОРІЙ

Чернівці, 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Іноземних мов
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Синиця Валентина Григорівна – кандидатка філологічних наук, доцентка synycja.valentyna@bsmu.edu.ua Рак Олександр Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент, Rak.Oleksandr@bsmu.edu.ua Телеки Марія Михайлівна - кандидатка філологічних наук, доцентка maria.teleki@bsmu.edu.ua Никифорок Тетяна Мирославівна, кандидатка філологічних наук, доцентка kuryluk235@ukr.net
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/inozemnih-mov
Веб-сайт кафедри	http:// languages.bsmu.edu.ua
E-mail	f.languages@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, Театральна площа 2
Контактний телефон	+38 (0372)52-52-70

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3,0
Загальна кількість годин	90
Лекції	-
Практичні заняття	70
Самостійна робота	20
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль №1 підсумковий модульний контроль №2

Навчальна дисципліна «Латинська мова і медична термінологія» надає здобувачам комплекс необхідних знань з основ граматики латинської мови (фонетика, морфологія, елементи синтаксису, словотворення) і лексики як основи утворення міжнародних наукових медичних термінів з трьох підсистем медичної терміносистеми: анатомо-гістологічної, фармацевтичної, клінічної. Тому перед здобувачами вищої освіти спеціальності 222 «Медицина» ставиться виключно професійне завдання – активно оволодіти латинською загальномедичною та професійно-предметною термінологією з метою застосування в комунікативних технологіях, оформленні медичної документації.

Навчальна дисципліна вивчається на першому курсі (I-II семестри) і складається з 3 кредитів та 2-х модулів. Загальна кількість годин – 90, з них 70 год – аудиторні практичні заняття і 20 год – самостійна робота. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи складає відповідно 60% і 40%.

3. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності здобувачів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс здобувчів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання здобувачами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

3.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

3.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні із здобувачами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

3.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

3.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

4. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4. 1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» є формування професійно-орієнтованої комунікативної компетентності та підготовка майбутніх фахівців, здатних використовувати греко-латинські анатомо-гістологічні, фармацевтичні та клінічні терміни в своїй практичній діяльності, що забезпечить термінологічну грамотність лікаря та сприятиме міжнародному термінологічному порозумінню між фахівцями.

4. 2. **Основне завдання** навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» є навчити здобувачів читати та грамотно писати латинські терміни; навчити основ латинської граматики, синтаксису та словотворення; навчити принципів утворення номенклатурних назв та термінів у анатомо-гістологічній та хімічній номенклатурах, у номенклатурі лікарських засобів; перекладати без опори на словник латинською мовою анатомо-гістологічні, фармацевтичні та клінічні терміни; писати рецепти будь-якого рівня складності у повній та скороченій формах; навчити зчитувати частотні відрізки у найменуваннях лікарських препаратів та пояснювати їхнє значення; знати початкові і кінцеві терміноелементи, вживані у конструюванні клінічних термінів; знати на рівні активного запасу до 1000 лексичних одиниць; вивчити до 70 крилатих латинських виразів та професійних висловів, фармацевтичних та клінічних ідіом, поширених у фаховому мовленні медичних працівників.

4. 3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачам компетентностей:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми у фаховій діяльності або у процесі навчання за спеціальністю 222 «Медицина», що передбачає використання міжнародних греко-латинських термінів та проведення досліджень або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог; тобто здатність вибирати, використовувати і перетворювати мовні форми залежно від навчальної мети згідно лінгвістичних правил побудови латинського дискурсу і вимог мовного контексту. Ці особливості проявляються на рівні латинської лексики, граматики, фонетики, елементів синтаксису та словотвору. У цілому інтегральні компетенції мають на увазі адекватність термінологічного використання залежно від ситуації.

Здатність застосовувати знання, уміння, навички, особисті якості, здібності з метою розв'язування типових та складних спеціалізованих задач під час професійної діяльності або навчання.

загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПНР), формуванню яких сприяє вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія»:

ПНР	Спеціальні (фахові, предметні) результати навчання
ПНР 1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток,

	здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН 2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ДЛЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛАТИНСЬКА МОВА І МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ»

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» здобувач повинен:

ЗНАТИ:

- особливості вимови та наголошування латинських анатоμο-гістологічних, фармацевтичних та клінічних термінів;
- особливості правопису латинських медичних термінів;
- базові анатоμο-гістологічні терміни та номенклатурні найменування;
- найуживаніші початкові та кінцеві терміноелементи, суфікси, префікси, які беруть участь у термінотворенні;
- структуру рецепта, основні рецептурні скорочення, особливості оформлення латинської частини рецепта;
- розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища і моделі за формальними ознаками;
- застосовувати набуті знання для розуміння міждисциплінарних зв'язків;
- інтерпретувати зміст латинської медичної термінології державною мовою в практичній діяльності фахівця;
- структуру клінічного діагнозу;
- поширені в англомовному медичному дискурсі латинські скорочення та кліше.

УМІТИ:

- конструювати латинські анатоμο-гістологічні, фармацевтичні та клінічні терміни;
- вільно оперувати латинськими загальномедичними й галузевими термінами, номенклатурними найменуваннями та мовленнєвими кліше у фаховому усному та писемному мовленні;
- класифікувати препарати за словотворчими елементами, які несуть інформацію про препарат;
- «зчитувати» інформацію про препарат за його назвою;
- оформляти рецепти латинською мовою у повній формі та з використанням рецептурних скорочень;
- оформляти діагнози латинською мовою;
- брати участь в олімпіадах з навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія».

ДЕМОНСТРУВАТИ:

- здатність використовувати латинську медичну термінологію у письмовій формі при оформленні медичної документації, діагнозів та виписуванні рецептів;
- здатність аналізувати найменування лікарських препаратів та розуміти семантику наявних частотних відрізків;
- здатність інтерпретувати зміст латинських медичних термінів державною мовою під час навчання та в практичній діяльності фахівця;

- здатність застосовувати набуті знання для розуміння міждисциплінарних зв'язків у процесі оволодіння дисциплінами медичного профілю.

5. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС) – **1 модуль: Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу “Анатомо-гістологічна термінологія”** містить три змістових модулі, а саме:

Змістовий модуль 1. Фонетика. Наголос

Змістовий модуль 2. Огляд латинських іменників, прикметників, дієприкметників. Структура кількаслівних термінів з різними типами означень.

Змістовий модуль 3. Системне вивчення іменників I, II, III, IV, V відмін, прикметників I – II групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану і дієприкметників теперішнього часу активного стану як засобу побудови анатомо-гістологічних термінів.

2 модуль: Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології містить два змістових модулі, а саме:

Змістовий модуль 1. Рецептатура. Основи фармацевтичної термінології. Хімічна номенклатура. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів.

Змістовий модуль 2. Клінічна термінологія.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛАТИНСЬКА МОВА І МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо - кваліфікаційний рівень, форма навчання	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Нормативна
Кількість модулів - 2 Кількість змістових модулів – 5	Спеціальність 222 «Медицина»	Курс – I Семестр – 1-2
Загальна кількість годин – 90		Лекції – 0 годин
Кількість аудиторних годин – 70	Другий (магістерський рівень) вищої освіти	Практичні – 70 годин Семінарські – 0 один
Кількість годин самостійної роботи здобувача – 20 годин	Форма навчання - денна	Самостійна робота – 20 годин
		Вид контролю: підсумковий модульний контроль №1
		підсумковий модульний контроль №1

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної й індивідуальної роботи становить: аудиторне навантаження – 77%, самостійна робота – 23%.

СТРУКТУРОВАННИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛАТИНСЬКА МОВА І МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ»

Денна форма	Всього годин/кредити	Аудиторних			Рік навчання, семестр	Вид контролю
		Лекції	Практичні Заняття	СРС		
Модулі 2 Змістових модулів 5	90/3	0	70	20	I-й I-II	Підсумковий модульний контроль Тестові завдання Контрольні питання Практичні навички

6. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Програма дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» структурована на 2 модулі, до складу яких входить 5 блоків змістових модулів.

Модуль 1. Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу “Анатомо-гістологічна термінологія”.

Змістовий модуль 1. Фонетика. Наголос.

Конкретні цілі:

засвоїти латинський алфавіт, особливості вимови голосних, дифтонгів, приголосних, буквосполучень, диграфів;
засвоїти фонетичні ознаки термінів грецького походження;
засвоїти правило про вживання великої літери в медичній термінології;
засвоїти правила складоподілу в латинській мові;
засвоїти правила довготи та короткості голосних;
засвоїти правила наголошування латинських медичних термінів;
засвоїти лексичний мінімум для ілюстрації теоретичних положень .

Тема 1. Алфавіт. Фонетика.

Уміти писати та вимовляти літери латинського алфавіту.

Знати особливості вимови голосних “i”et “y”.

Знати особливості вимови дифтонгів.

Знати особливості вимови диграфів.

Знати особливості вимови приголосних “c”, “k”, “l”, “s”, “x”, “z”

Знати особливості вимови буквосполучень “ngu”, “su”, “ti”, “qu”

Знати лексичний мінімум для ілюстрації вищеназваних особливостей вимови.

Тема 2. Довгота і короткість складів. Наголос.

Уміти ділити латинські слова на склади.

Уміти графічно позначати довготу чи короткість голосних в латинських словах.

Знати правила про довготу голосних.

Знати правила про короткість голосних.

Знати правила наголошування дво- та багатоскладових латинських слів.

Знати лексичний мінімум для ілюстрації правил стосовно довготи чи короткості голосних і постановки наголосу.

Змістовий модуль 2. Огляд латинських іменників, прикметників, дієприкметників. Структура кількаслівних термінів з різними типами означень.

Конкретні цілі:

засвоїти граматичні категорії іменника, прикметника, дієприкметника латинською мовою;

засвоїти правило про скорочену та повну словникову форму іменників, прикметників, дієприкметників;

навчити розпізнавати належність іменників до відміни, прикметників до першої-другої групи; дієприкметників минулого часу пасивного стану і дієприкметників теперішнього часу активного стану;

навчити визначати основу іменників, прикметників, дієприкметників;

засвоїти синтаксичну конструкцію «узгоджене означення»;

засвоїти синтаксичну конструкцію «неузгоджене означення»;

засвоїти синтаксичну конструкцію «змішаний тип означення»;

знати лексичний мінімум іменників, прикметників, дієприкметників.

Тема 3. Контроль змістового модуля «Фонетика. Наголос». Огляд іменників I-V відміни.

Структура анатомо-гістологічних термінів: неузгоджене означення.

Засвоїти граматичні категорії іменника латинською мовою.

Засвоїти правило про скорочену та повну словникову форму іменників.

Засвоїти правило про визначення належності іменників до певної відміни.

Засвоїти правило про визначення основи іменників.

Засвоїти синтаксичну конструкцію «неузгоджене означення».

Навчитися конструювати анатомо-гістологічні терміни та номенклатурні найменування, до складу яких входить неузгоджене означення.

Засвоїти лексичний мінімум іменників I-V відміни.

Тема 4. Огляд прикметників першої групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану.

Структура анатомо-гістологічних термінів з узгодженим означенням.

Засвоїти граматичні категорії прикметника латинською мовою.

Засвоїти правило про належність прикметників до першої групи.

Засвоїти правило про скорочену та повну словникову форму прикметників першої групи.

Засвоїти правило про родові закінчення дієприкметників минулого часу пасивного стану.

Засвоїти правило про скорочену та повну словникову форму дієприкметників минулого часу пасивного стану.

Засвоїти синтаксичну конструкцію «узгоджене означення».

Засвоїти алгоритм утворення синтаксичної конструкції «узгоджене означення».

Навчитися конструювати терміни та номенклатурні найменування з узгодженим означенням.

Засвоїти лексичний мінімум прикметників першої групи і дієприкметників минулого часу пасивного стану.

Тема 5. Огляд прикметники другої групи. Огляд дієприкметників теперішнього часу активного стану. Структура анатомо-гістологічних термінів з узгодженим означенням (продовження).

Засвоїти правило про належність прикметників до другої групи.

Засвоїти правило про скорочену та повну словникову форму прикметників другої групи трьох підгруп.

Засвоїти правило про визначення основи прикметників другої залежно від поділу на три підгрупи.

Засвоїти прикметники другої групи з суфіксами -ior, -ius.

Засвоїти родові закінчення дієприкметників теперішнього часу активного стану.

Навчитися узгоджувати прикметники другої групи та дієприкметники теперішнього часу активного стану з іменниками.

Навчитися конструювати терміни та номенклатурні найменування, до складу яких входить прикметники другої групи та дієприкметники теперішнього часу активного стану.

Засвоїти лексичний мінімум прикметників другої групи та дієприкметників теперішнього часу активного стану.

Тема 6. Морфологічна і синтаксична структура дво- і кількаслівних анатомічних термінів з різними типами означень.

Засвоїти порядок слів у кількаслівних термінологічних сполученнях з узгодженим означенням.

Засвоїти порядок слів у кількаслівних термінологічних сполученнях з неузгодженим означенням.

Засвоїти порядок слів у кількаслівних термінологічних сполученнях із змішаними типами синтаксичних конструкцій.

Засвоїти порядок слів у кількаслівних термінологічних сполученнях, утворених шляхом прийменникового керування.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Змістовий модуль 3. Системне вивчення іменників I, II, III, IV, V відмін, прикметників I – II групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану і дієприкметників теперішнього часу активного стану як засобу побудови анатомо-гістологічних термінів.

Конкретні цілі:

Засвоїти родові та відмінкові закінчення іменників I, II, III, IV, V відміни.

Засвоїти винятки щодо роду іменників I, II, III, IV, V відміни.

Засвоїти типи відмінювання III відміни іменників.

Засвоїти відмінкові закінчення іменників приголосного, голосного і мішаного типу III відміни іменників.

Засвоїти особливості відмінювання іменників на “sis”, на “ma”, vas, vasis n; mater, tris f.

Тема 7. Контроль змістового модуля 2 «Огляд латинських іменників, прикметників, дієприкметників. Структура кількаслівних термінів з різними типами означень». Системне вивчення іменників I, II, IV, V відміни та винятків щодо роду. Системне вивчення прикметників першої групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану.

Конкретні цілі:

Удосконалити навички розпізнавання іменників I, II, IV, V відміни.

Засвоїти відмінкові закінчення іменників I, II, IV, V відміни в однині і множині.

Засвоїти винятки з правила про рід іменників I, II, IV, V відміни.

Удосконалити навички узгодження та відмінювання прикметників першої групи та дієприкметників минулого часу пасивного стану з іменниками I, II, IV, V відміни та винятками з правила про рід в однині і множині.

Засвоїти прийменники, які керують Acc. et Abl.

Засвоїти алгоритм перекладу анатомо-гістологічних термінів і номенклатурних найменувань, до складу яких входять прийменники.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 8. Іменники III відміни. Типи відмінювання.

Засвоїти характерну ознаку іменників III відміни.

Засвоїти особливості запису словникової форми іменників III відміни.

Засвоїти правило рівноскладовості та нерівноскладовості іменників III відміни.

Засвоїти правило належності іменників III відміни до приголосного типу.

Засвоїти правило належності іменників III відміни до голосного типу.

Засвоїти правило належності іменників III відміни до мішаного типу.

Засвоїти відмінкові закінчення іменників III відміни приголосного типу в однині і множині.

Засвоїти відмінкові закінчення іменників III відміни голосного типу в однині і множині.

Засвоїти відмінкові закінчення іменників III відміни мішаного типу в однині і множині.

Навчитися узгоджувати та відмінювати прикметники першої групи та дієприкметники минулого часу пасивного стану з іменниками III відміни різних типів в однині і множині.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 9. Прикметники другої групи та дієприкметники теперішнього часу активного стану (продовження). Прикметники вищого та найвищого ступенів порівняння в медичній термінології. Прикметники з неповними ступенями порівняння в медичній термінології.

Удосконалити навички узгодження та відмінювання прикметників другої групи та дієприкметників теперішнього часу активного стану з іменниками усіх відмін в однині і множині.

Засвоїти прикметники з неповними ступенями порівняння, які поширені у анатомічній термінології.

Моделювати анатомо-гістологічні терміни з прикметниками у різних ступенях порівняння.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Теми 10. Іменники чоловічого роду III відміни. Латинські назви м'язів за їхньою функцією.

Засвоїти родові закінчення іменників чоловічого роду III відміни.

Засвоїти закономірності зміни частини основи відповідно до кожного родового закінчення.

Засвоїти структуру латинських назв м'язів за їхньою функцією.

Удосконалити навички узгодження та відмінювання прикметників першої-другої групи, дієприкметників теперішнього часу активного стану, дієприкметників минулого часу пасивного стану з іменниками чоловічого роду III відміни.

Моделювати анатомо-гістологічні терміни з іменниками чоловічого роду III відміни, прикметниками першої-другої групи, дієприкметниками минулого часу пасивного стану.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 11. Винятки щодо чоловічого роду іменників III відміни.

Засвоїти винятки щодо чоловічого роду іменників III відміни

Засвоїти особливості відмінювання іменника *mater, tris f.*

Удосконалити навички узгодження та відмінювання прикметників першої-другої групи, дієприкметників теперішнього часу активного стану, дієприкметників минулого часу пасивного стану з винятками щодо чоловічого роду III відміни.

Удосконалити навички моделювання анатомо-гістологічних термінів з винятками щодо чоловічого роду III відміни, прикметниками першої-другої групи, дієприкметниками минулого часу пасивного стану

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Теми 12. Іменники жіночого роду III відміни.

Засвоїти родові закінчення іменників жіночого роду III відміни.

Засвоїти закономірності зміни частини основи відповідно до кожного родового закінчення.

Засвоїти особливості відмінювання іменників жіночого роду грецького походження із закінченням *-sis*.

Удосконалити навички узгодження та відмінювання прикметників першої-другої групи, дієприкметників теперішнього часу активного стану, дієприкметників минулого часу пасивного стану з іменниками жіночого роду III відміни.

Удосконалити навички моделювання анатомо-гістологічних термінів з іменниками жіночого роду III відміни, прикметниками першої-другої групи, дієприкметниками минулого часу пасивного стану.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 13. Винятки щодо жіночого роду іменників III відміни.

Засвоїти винятки щодо жіночого роду іменників III відміни.

Засвоїти особливості відмінювання іменника *vas, vasis n.*

Удосконалити навички узгодження та відмінювання прикметників першої-другої групи, дієприкметників теперішнього часу активного стану, дієприкметників минулого часу пасивного стану з винятками щодо жіночого роду III відміни.

Удосконалити навички моделювання анатомо-гістологічних термінів з винятками щодо жіночого роду III відміни, прикметниками першої-другої групи, дієприкметниками минулого часу пасивного стану.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 14. Іменники середнього роду III відміни. Винятки щодо роду.

Засвоїти родові закінчення іменників середнього роду III відміни.

Засвоїти закономірності зміни частини основи відповідно до кожного родового закінчення.

Засвоїти винятки щодо середнього роду іменників III відміни.

Удосконалити навички узгодження та відмінювання прикметників першої-другої групи, дієприкметників теперішнього часу активного стану, дієприкметників минулого часу пасивного стану з іменниками середнього роду III відміни та винятками щодо жіночого роду.

Удосконалити навички моделювання анатомо-гістологічних термінів з іменниками середнього роду III відміни та винятками щодо роду, прикметниками першої-другої групи, дієприкметниками минулого часу пасивного стану.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 15. Контроль змістового модуля 3 «Системне вивчення іменників I, II, III, IV, V відмін, прикметників I – II групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану і дієприкметників

теперішнього часу активного стану як засобу побудови анатомо-гістологічних термінів». Підготовка до підсумкового модульного контролю №1: Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу «Анатомо -гістологічна термінологія».

Вдосконалити навички орфографії та орфоєпії латинських анатомо-гістологічних термінів (матеріал змістового модуля 1).

Вдосконалити навички двостороннього перекладу анатомо-гістологічних термінів з аналізом їхньої морфолого-синтаксичної структури (матеріал змістових модулів 2,3).

Повторення лексичного мінімуму з розділу «Анатомо -гістологічна термінологія» (лексичний мінімум змістових модулів 1,2,3).

Тема 16. Підсумковий модульний контроль №1: Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу «Анатомо-гістологічна термінологія».

Модуль 2. «Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології»

Змістовий модуль 1. Рецептатура. Основи фармацевтичної термінології. Хімічна номенклатура. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів.

Тема 1. Рецепт. Структура рецепта. Граматична структура рецептурного рядка. Оформлення латинської частини рецепта. Моделі рецептурних приписів: розгорнуті і скорочені приписи рецептів.

Конкретні цілі:

Засвоїти структуру рецепта.

Засвоїти правила оформлення латинської частини рецепта.

Засвоїти правила виписування рецептів розгорнутої і стислої форми.

Мати уявлення про магістральні й офіційальні лікарські засоби.

Засвоїти рецептурні кліше, до складу яких входять займенники.

Навчити писати рецепти латинською мовою у повній формі.

Навчити читати рецепти латинською мовою та розуміти їх зміст.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 2. Скорочення у рецепті. Найуживаніші рецептурні скорочення.

Конкретні цілі:

Засвоїти правила скорочення окремих слів і рецептурних кліше.

Засвоїти найуживаніші рецептурні скорочення.

Навчити писати рецепти латинською мовою з використанням рецептурних скорочень.

Навчити розшифровувати рецепти, написані з використанням рецептурних скорочень.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 3. Хімічна номенклатура. Латинські назви хімічних елементів та сполук: назви кислот, солей, оксидів, основ, складних ефірів, номенклатура органічної хімії.

Конкретні цілі:

Засвоїти латинські назви хімічних елементів.

Засвоїти правила утворення латинських назв оксидів і основ.

Засвоїти правила утворення латинських назв солей.

Засвоїти правило утворення латинських назв складних ефірів.

Засвоїти правило утворення латинських назв кислот.

Засвоїти суфікси, які беруть участь в утворенні аніонів кисневих і безкисневих солей.

Засвоїти суфікси, які використовуються при утворенні назв органічних кислот, кисневмісних кислот з вищим та нижчим ступенем окиснення, безкисневих кислот.

Навчити правильно вживати назви хімічних сполук при виписуванні рецептів.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 4. Фармацевтичні частотні відрізки (словотвірні елементи) у назвах препаратів. Назви груп лікарських препаратів за фармакологічною дією.

Конкретні цілі:

Засвоїти частотні відрізки, які вказують на хімічний склад препарату.

Засвоїти частотні відрізки, які несуть інформацію анатомічного або фізіологічного характеру.

Засвоїти частотні відрізки, які вказують на жарознижувальну дію препарату.

Засвоїти частотні відрізки, які вказують на антибіотики.

Засвоїти частотні відрізки, які вказують на рослинне походження препарату.

Засвоїти частотні відрізки, які вказують на терапевтичну дію препарату.

Засвоїти поширені назви груп лікарських препаратів за їхньою фармакологічною дією.

Навчити розпізнавати частотні відрізки у назвах препаратів та пояснювати їхнє значення.

Навчити писати назви невідомих лікарських препаратів з опорою на відомі частотні відрізки.

Навчити орфографічно правильно писати рецепти латинською мовою, використовуючи частотні відрізки.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 5. Номенклатура твердих лікарських форм. Виписування рецептів на тверді лікарські форми (порошки, збори).

Конкретні цілі:

Засвоїти латинські назви твердих лікарських форм, які використовуються у медичній практиці.

Засвоїти характеристику твердих лікарських форм «порошки» і «збори».

Засвоїти особливості рецептурних прописів порошоків і зборів.

Засвоїти рецептурні кліше на позначення способів уживання порошоків і зборів.

Навчити виписувати рецепти на порошки і збори у повній формі та з використанням рецептурних скорочень.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 6. Номенклатура твердих лікарських форм. Виписування рецептів на тверді лікарські форми (таблетки, драже, супозиторії).

Конкретні цілі:

Засвоїти характеристику твердих лікарських форм «таблетки», «драже», «супозиторії».

Засвоїти особливості рецептурних прописів таблеток, драже, супозиторіїв.

Засвоїти особливості описування рецептів на таблетки, драже, супозиторії з комерційною назвою.

Засвоїти особливості прописування рецептів на свічки з використанням прийменника «cum».

Засвоїти рецептурні кліше на позначення способів уживання таблеток, драже, супозиторіїв.

Навчити розпізнавати, на яку лікарську форму виписаний рецепт.

Навчити виписувати рецепти на таблетки, драже, супозиторії у повній формі та з використанням рецептурних скорочень.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 7. Номенклатура м'яких лікарських форм. Виписування рецептів на м'які лікарські форми (мазі, лініменти).

Конкретні цілі:

Засвоїти латинські назви м'яких лікарських форм, які використовуються у медичній практиці.

Засвоїти характеристику м'яких лікарських форм «мазі» і «лініменти».

Засвоїти особливості рецептурних прописів на м'які лікарські форми «мазі» і «лініменти».

Навчити розпізнавати, на яку лікарську форму виписаний рецепт.

Засвоїти рецептурні кліше на позначення способів уживання м'яких лікарських форм «мазі» і «лініменти».

Навчити виписувати рецепти на мазі і лініменти у повній формі та з використанням рецептурних скорочень.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Теми 8. Номенклатура м'яких лікарських форм. Виписування рецептів на м'які лікарські форми (пасти, пластирі).

Конкретні цілі:

Засвоїти характеристику м'яких лікарських форм «пасти» і «пластирі».

Засвоїти особливості рецептурних прописів на м'які лікарські форми «пасти» і «пластирі».

Навчити розпізнавати, на яку лікарську форму виписаний рецепт.

Засвоїти рецептурні кліше на позначення способів уживання м'яких лікарських форм «пасти» і «пластирі».

Навчити виписувати рецепти на пасти і пластирі у повній формі та з використанням рецептурних скорочень.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 9. Номенклатура рідких лікарських форм. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми (розчини, настоянки, настої, відвари, витяжки).

Засвоїти латинські назви рідких лікарських форм, які використовуються у медичній практиці.

Засвоїти характеристику рідких лікарських форм «розчини, настоянки, настої, відвари, витяжки».

Засвоїти особливості рецептурних прописів на рідкі лікарські форми «розчини, настоянки, настої, відвари, витяжки».

Навчити розпізнавати, на яку лікарську форму виписаний рецепт.

Засвоїти рецептурні кліше на позначення способів уживання рідких лікарських форм «розчини, настоянки, настої, відвари, витяжки».

Навчити виписувати рецепти на розчини, настоянки, настої, відвари, витяжки у повній формі та з використанням рецептурних скорочень.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 10. Номенклатура рідких лікарських форм. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми (сиropи, емульсії, мікстури, слизи).

Засвоїти характеристику рідких лікарських форм «сиropи, емульсії, мікстури, слизи».

Засвоїти особливості рецептурних прописів на рідкі лікарські форми «сиropи, емульсії, мікстури, слизи».

Навчити розпізнавати, на яку лікарську форму виписаний рецепт.

Засвоїти рецептурні кліше на позначення способів уживання рідких лікарських форм «сиropи, емульсії, мікстури, слизи».

Навчити виписувати рецепти на сиropи, емульсії, мікстури, слизи у повній формі та з використанням рецептурних скорочень.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Змістовий модуль 2. Клінічна термінологія.

Тема 11. Контроль змістового модуля «Рецептура. Основи фармацевтичної термінології. Хімічна номенклатура. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів». Поняття про клінічну термінологію. Структура клінічних термінів. Поняття «діагноз».

Конкретні цілі.

Розуміти суть поняття «клінічна термінологія».

Засвоїти структуру однослівних клінічних термінів.

Засвоїти структуру багатослівних клінічних термінів.

Розуміти суть поняття «діагноз».

Навчити оформляти короткий нозологічний діагноз латинською мовою.

Навчити оформляти розгорнутий діагноз латинською мовою.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 12. Початкові терміноелементи іменників першої відміни. Кінцеві терміноелементи першої-третьої відміни. Грецькі префікси у клінічній термінології. Грецькі суфікси у клінічній термінології. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).

Конкретні цілі.

Розуміти суть поняття «початковий терміноелемент».

Розуміти суть поняття «кінцевий терміноелемент».

Засвоїти грецькі початкові терміноелементи іменників I відміни.

Засвоїти кінцеві терміноелементи іменників I-III відміни.

Засвоїти грецькі суфікси та префікси, вживані у клінічній термінології.

Засвоїти алгоритм утворення однослівних термінів-комполітів.

Навчити утворювати однослівні терміни-комполіти з дотриманням алгоритму дії.

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 13. Початкові терміноелементи іменників II відміни чоловічого та середнього роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).

Конкретні цілі:

Засвоїти грецькі початкові терміноелементи іменників II відміни чоловічого і середнього роду.
Засвоїти особливості утворення деяких термінів-комполітів на матеріалі початкових терміноелементів іменників II відміни чоловічого і середнього роду.
Засвоїти деякі моноксемні найменування хвороб та симптомів.
Удосконалити навички конструювання однослівних термінів-комполітів на базі початкових терміноелементів іменників II відміни з дотриманням алгоритму дії.
Удосконалити навички двостороннього перекладу багатослівних клінічних термінів з різними типами означень.
Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 14. Початкові терміноелементи іменників III відміни чоловічого роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).

Конкретні цілі:

Засвоїти грецькі початкові терміноелементи іменників III відміни чоловічого роду.
Засвоїти особливості утворення деяких термінів-комполітів на матеріалі початкових терміноелементів іменників III відміни чоловічого роду.
Засвоїти деякі моноксемні найменування хвороб та симптомів (продовження).
Удосконалити навички конструювання однослівних термінів-комполітів на базі початкових терміноелементів іменників III відміни чоловічого роду з дотриманням алгоритму дії.
Удосконалити навички двостороннього перекладу багатослівних клінічних термінів з різними типами означень.
Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 15. Початкові терміноелементи іменників III відміни жіночого і середнього роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).

Конкретні цілі:

Засвоїти грецькі початкові терміноелементи іменників III відміни жіночого і середнього роду.
Засвоїти особливості утворення деяких термінів-комполітів на матеріалі початкових терміноелементів іменників III відміни жіночого і середнього роду.
Засвоїти деякі моноксемні найменування хвороб та симптомів (продовження).
Удосконалити навички конструювання однослівних термінів-комполітів на базі початкових терміноелементів іменників III відміни жіночого і середнього роду з дотриманням алгоритму дії.
Удосконалити навички двостороннього перекладу багатослівних клінічних термінів з різними типами означень.
Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 16. Початкові терміноелементи іменників IV - V відміни. Поширені скорочення, які використовують при оформленні діагнозів. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).

Конкретні цілі:

Засвоїти початкові терміноелементи іменників IV - V відміни.
Засвоїти деякі моноксемні найменування хвороб та симптомів (продовження).
Засвоїти поширені скорочення, які використовують при оформленні діагнозів.
Удосконалити навички конструювання однослівних термінів-комполітів на базі початкових терміноелементів іменників IV – V відміни з дотриманням алгоритму дії.
Удосконалити навички двостороннього перекладу багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (у повній формі та з використанням скорочень).
Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 17. Початкові терміноелементи прикметників I - II групи. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).

Конкретні цілі:

Засвоїти початкові терміноелементи прикметників I- II групи.
Засвоїти особливості утворення деяких термінів-комполітів на матеріалі початкових терміноелементів прикметників першої-другої групи.
Засвоїти деякі моноксемні найменування хвороб та симптомів (продовження).

Удосконалити навички конструювання однослівних термінів-комполітів на базі початкових терміноелементів прикметників I – II групи з дотриманням алгоритму дії.

Удосконалити навички двостороннього перекладу багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (у повній формі та з використанням скорочень).

Засвоїти лексичний мінімум до теми.

Тема 18. Контроль змістового модуля 2 «Клінічна термінологія». Підготовка до модульного контролю № 2 «Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології».

Конкретні цілі:

Контроль набутих навичок з розділу «Клінічна термінологія».

Повторення теоретичного матеріалу розділів «Рецептура. Клінічна термінологія».

Повторення лексичного мінімуму розділів «Рецептура. Клінічна термінологія».

Тема 19. Підсумковий модульний контроль № 2 «Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології».

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота здобувача	Індивідуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	
Модуль 1. Фonetичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу “Анатомо-гістологічна термінологія”.					
Змістовий модуль 1. Фонетика. Наголос.					
Тема 1. Алфавіт. Фонетика.	2,5	–	2	0,5	
Тема 2. Довгота і короткість складів. Наголос.	2,5	–	2	0,5	
Тема 3. Контроль змістового модуля 1 «Фонетика. Наголос». Огляд іменників I-V відміни. Структура анатомо-гістологічних термінів: неузгоджене означення.	2,5	–	2	0,5	
Разом за змістовим модулем 1	7,5	–	6	1,5	
Змістовий модуль 2. Огляд латинських іменників, прикметників, дієприкметників. Структура кількаслівних термінів з різними типами означень.					
Тема 4. Огляд прикметників першої групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану. Структура анатомо-гістологічних термінів з узгодженим означенням.	2,5	–	2	0,5	
Тема 5. Огляд прикметників другої групи. Огляд дієприкметників теперішнього часу активного стану. Структура анатомо-гістологічних термінів з узгодженим означенням (продовження).	2,5	–	2	0,5	

Тема 6. Морфологічна і синтаксична структура дво- і кількаслівних анатомічних термінів з різними типами означень.	2,5	–	2	0,5	
Разом за змістовим модулем 2	7,5		6	1,5	

Змістовий модуль 3. Системне вивчення іменників I, II, III, IV, V відмін, прикметників I – II групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану і дієприкметників теперішнього часу активного стану як засобу побудови анатомо-гістологічних термінів.

Тема 7. Контроль змістового модуля 2 «Огляд латинських іменників, прикметників, дієприкметників. Структура кількаслівних термінів з різними типами означень». Системне вивчення іменників I, II, IV, V відміни та винятків щодо роду. Системне вивчення прикметників першої групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану.	2,5	–	2	0,5	
Тема 8. Іменники III відміни. Типи відмінювання.	2,5	–	2	0,5	
Тема 9. Прикметники другої групи та дієприкметники теперішнього часу активного стану (продовження). Прикметники вищого та найвищого ступенів порівняння в медичній термінології. Прикметники з неповними ступенями порівняння в медичній термінології.	2,5	–	2	0,5	
Тема 10. Іменники чоловічого роду III відміни. Латинські назви м'язів за їхньою функцією.	2,5	–	2	0,5	
Тема 11. Винятки щодо чоловічого роду іменників роду III відміни.	2,5	-	2	0,5	
Тема 12. Іменники жіночого роду III відміни.	2,5	–	2	0,5	
Тема 13. Винятки щодо жіночого роду іменників III відміни.	2,5	-	2	0,5	
Тема 14. Іменники середнього роду III відміни. Винятки щодо роду.	2,5		2	0,5	

Тема 15. Контроль змістового модуля 3 «Системне вивчення іменників I, II, III, IV, V відмін, прикметників I – II групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану і дієприкметників теперішнього часу активного стану як засобу побудови анатомо-гістологічних термінів». Підготовка до підсумкового модульного контролю №1: Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу “Анатомо-гістологічна термінологія”.	3,5	-	2	1,5	
Тема 16. Підсумковий модульний контроль №1: Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу “Анатома - гістологічна термінологія”.			2	1,5	
Разом за змістовим модулем 3	27		20	7	
Усього годин до модуля №1	42		32	10	

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота здобувачів	Індивідуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Рецепт. Основи фармацевтичної термінології. Хімічна номенклатура. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів.					
Тема 1. Рецепт. Структура рецепта. Граматична структура рецептурної фрази. Оформлення латинської частини рецепта. Моделі рецептурних приписів: розгорнуті і скорочені приписи рецептів. Латинська номенклатура лікарських засобів.	2,5	-	2	0,5	
Тема 2. Скорочення у рецепті. Найуживаніші рецептурні скорочення.	2,5	-	2	0,5	

Тема 3. Хімічна номенклатура. Латинські назви хімічних елементів та сполук: назви кислот, солей, оксидів, основ, складних ефірів, номенклатура органічної хімії.	2,5	-	2	0,5	
Тема 4. Фармацевтичні частотні відрізки (словотвірні елементи) у назвах препаратів. Назви груп лікарських препаратів за фармакологічною дією	2,5	-	2	0,5	
Тема 5. Номенклатура твердих лікарських форм. Виписування рецептів на тверді лікарські форми (порошки, збори).	2,5	-	2	0,5	
Тема 6. Номенклатура твердих лікарських форм. Виписування рецептів на тверді лікарські форми (таблетки, драже, супозиторії).	2,5	-	2	0,5	
Тема 7. Номенклатура м'яких лікарських форм. Виписування рецептів на м'які лікарські форми (мазі, лініменти).	2,5	-	2	0,5	
Тема 8. Номенклатура м'яких лікарських форм. Виписування рецептів на м'які лікарські форми (пасти, пластирі).	2,5	-	2	2,5	
Тема 9. Номенклатура рідких лікарських форм. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми (розчини, настоянки, настої, відвари, витяжки).	2,5	-	2	0,5	
Тема 10. Номенклатура рідких лікарських форм. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми (сиropи, емульсії, мікстури, слизи).	2,5	-	2	0,5	
Усього за змістовим модулем 1	25	-	20	5	
Змістовий модуль «Клінічна термінологія»					

Тема 11. Контроль змістового модуля 1 «Рецептура. Основи фармацевтичної термінології. Хімічна номенклатура. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів». Поняття про клінічну термінологію. Структура клінічних термінів. Поняття «діагноз».	2,5	-	2	0,5	
Тема 12. Початкові терміноелементи іменників першої відміни. Кінцеві терміноелементи першої-третьої відміни. Грецькі префіси у клінічній термінології. Грецькі суфікси у клінічній термінології. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2,5	-	2	0,5	
Тема 13. Початкові терміноелементи іменників II відміни чоловічого та середнього роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2,5	-	2	0,5	
Тема 14. Початкові терміноелементи іменників III відміни чоловічого роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2,5	-	2	0,5	
Тема 15. Початкові терміноелементи іменників III відміни жіночого і середнього роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2,5	-	2	0,5	
Тема 16. Початкові терміноелементи іменників IV-V відміни. Поширені скорочення, які використовують при оформленні діагнозів. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2,5	-	2	0,5	

Тема 17. Початкові терміноелементи прикметників I - II групи. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2, 5	-	2	0,5	
Тема 18. Контроль змістового модуля 2 «Клінічна термінологія». Підготовка до модульного контролю №2 «Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології».	2,5	-	2	0,5	
Тема 19. Підсумковий модульний контроль № 2 «Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології».	2,5	-	2	0,5	
Усього за змістовим модулем 2	27,5	-	18	9,5	
Усього за змістовими модулями 1 і 2 модуля 2	55,5	-	38	17,5	
Індивідуальне завдання	2,5	-	-	2,5	

8. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

проведення лекційних занять не передбачено навчальним планом

9. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

проведення семінарських занять не передбачено планом

10. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тематичний план практичних занять до модуля 1: Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу “Анатомо -гістологічна термінологія”

№ з/п	Назва теми	К-ть год.
1	Алфавіт. Фонетика.	2
2	Довгота і короткість складів. Наголос.	2
3	Контроль змістового модуля 1 «Фонетика. Наголос». Огляд іменників I-V відміни. Структура анатомо-гістологічних термінів: неузгоджене означення.	2
4	Огляд прикметників першої групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану. Структура анатомо-гістологічних термінів з узгодженим означенням.	2
5	Огляд прикметники другої групи. Огляд дієприкметників теперішнього часу активного стану. Структура анатомо-	2

	гістологічних термінів з узгодженим означенням (продовження).	
6	Морфологічна і синтаксична структура дво- і кількаслівних анатомічних термінів з різними типами означень.	2
7	Контроль змістового модуля 2 «Огляд латинських іменників, прикметників, дієприкметників. Структура кількаслівних термінів з різними типами означень». Системне вивчення іменників I, II, IV, V відміни та винятків щодо роду. Системне вивчення прикметників першої групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану.	2
8	Іменники III відміни. Типи відмінювання.	2
9	Прикметники другої групи та дієприкметники теперішнього часу активного стану (продовження). Прикметники вищого та найвищого ступенів порівняння в медичній термінології. Прикметники з неповними ступенями порівняння в медичній термінології.	2
10	Іменники чоловічого роду III відміни. Латинські назв м'язів за їзньою функцією.	2
11	Винятки щодо чоловічого роду III відміни іменників.	2
12	Іменники жіночого роду III відміни.	2
13	Винятки щодо жвнчого роду іменників III відміни.	
14	Іменники середнього роду III відміни. Винятки щодо роду.	2
15	Контроль змістового модуля 3 «Системне вивчення іменників I, II, III, IV, V відмін, прикметників I – II групи, дієприкметників минулого часу пасивного стану і дієприкметників теперішнього часу активного стану як засобу побудови анатомо-гістологічних термінів». Підготовка до підсумкового модульного контролю №1: Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу «Анатомо-гістологічна термінологія».	2
16	Підсумковий модульний контроль №1 Фонетичне, лексико-граматичне забезпечення вивчення розділу «Анатомо - гістологічна термінологія»	2
Усього: 32 години		

Тематичний план практичних занять до модуля 2: «Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології».

№ п/п	Назва теми	К-ть год.
1.	Рецепт. Структура рецепта. Граматична структура рецептурної фрази. Оформлення латинської частини рецепта. Моделі рецептурних приписів: розгорнуті і скорочені приписи рецептів. Латинська номенклатура лікарських засобів.	2
2.	Скорочення у рецепті. Найуживаніші рецептурні скорочення.	2
3.	Хімічна номенклатура. Латинські назви хімічних елементів та сполук: назви кислот, солей, оксидів, основ, складних ефірів, номенклатура органічної хімії.	2
4.	Фармацевтичні частотні відрізки (словотвірні елементи) у назвах препаратів. Назви лікарських препаратів за фармакологічною дією.	2
5.	Номенклатура твердих лікарських форм. Виписування рецептів на тверді лікарські форми: порошки, збори.	2
6.	Номенклатура твердих лікарських форм. Виписування рецептів на	2

	тверді лікарські форми: таблетки, драже, супозиторії.	
7.	Номенклатура м'яких лікарських форм. Виписування рецептів на м'які лікарські форми: мазі, лініменти.	2
8.	Номенклатура м'яких лікарських форм. Виписування рецептів на м'які лікарські форми: пасти, пластирі.	2
9.	Номенклатура рідких лікарських форм. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми: розчини, настоянки, настої, відвари, витяжки.	2
10.	Номенклатура рідких лікарських форм. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми: сиропи, емульсії, мікстури, слизи.	2
11.	Контроль змістового модуля 1 «Рецептура. Основи фармацевтичної термінології. Хімічна номенклатура. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів». Поняття про клінічну термінологію. Структура клінічних термінів. Поняття «діагноз».	2
12.	Початкові терміноелементи іменників першої відміни. Кінцеві терміноелементи першої-третьої відміни. Грецькі префікси у клінічній термінології. Грецькі суфікси у клінічній термінології. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2
13.	Початкові терміноелементи іменників II відміни чоловічого та середнього роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2
14.	Початкові терміноелементи іменників III відміни чоловічого роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2
15.	Початкові терміноелементи іменників III відміни жіночого і середнього роду. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2
16.	Початкові терміноелементи іменників IV-V відміни. Поширені скорочення, які використовують при оформленні діагнозів. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2
17.	Початкові терміноелементи прикметників I - II групи. Структура багатослівних клінічних термінів з різними типами означень (продовження).	2
18.	Контроль змістового модуля 2 «Клінічна термінологія». Підготовка до модульного контролю №2 «Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології».	2
19.	Підсумковий модульний контроль № 2 «Лексико-синтаксичне забезпечення вивчення латиномовної фармацевтичної та клінічної термінології».	2
Усього: 38 годин		

11. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачено навчальним планом

12. САМОСТІЙНА РОБОТА

Основними видами самостійної роботи здобувачів освіти є:

1. Передаудиторна підготовка до практичних занять.

2. Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.
3. Підготовка до підсумкового модульного контролю.
4. Виконання індивідуальної роботи.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид контролю
1.	Передаудиторна підготовка до практичних занять (теоретична підготовка та опрацювання тематичних тестів) за планом практичних занять з навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія»	17	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: 1. Система латинського дієслова в медичній термінології. 2. Вживання змінних (займенники, прислівники, числівники) та службових (сполучники, прийменники) частин мови в медичній термінології	2	Підсумковий модульний контроль
3.	Систематизація отриманих знань та практичних навичок. Самостійна підготовка до складання підсумкового модульного контролю.	1	Підсумковий модульний контроль №1, №2
Усього : 20 год.			

ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць, матеріали студентських конференцій).
 2. Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, графологічні схеми практичних занять).
 3. Написання рефератів та презентація на практичних заняттях.
 4. Участь у внутрішньовузівському етапі олімпіади з навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія».
- За умови успішного виконання завдання здобувачам додаються 3 бали до поточної успішності.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Теоретична підготовка до практичних занять.
2. Опрацювання тематичних тестів до тем практичних занять у робочому зошиті.
3. Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.
4. Вивчення лексичного мінімуму до кожної з тем практичних занять.
5. Вивчення латинських афоризмів, крилатих висловів, сентенцій.
6. Вивчення сталих латинських професійних висловів і кліше.
6. Вивчення студентського гімну «Gaudeamus».

13. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» на кафедрі іноземних мов застосовуються наступні методи навчання:

Інструктивно-практичний метод викладання і продуктивно-практичний метод навчання: словесні методи навчання: пояснення - словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів, принципів дій, прикладів тощо; виконання вправ, алгоритмізація; інструктаж — короткі, лаконічні, чіткі вказівки, рекомендації щодо виконання дії, робота з підручниками, посібниками.

Наочні методи навчання: Метод ілюстрування – таблиці, схеми.

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: метод створення ситуації новизни навчального матеріалу; метод створення відчуття успіху в навчанні.

Репродуктивні і проблемно-пошукові методи навчання:

оцінки міри творчої активності в пізнанні нових понять, мовних явищ; створення проблемної ситуації (питання, пропонування завдань, експериментальне завдання), організація колективного обговорення можливих підходів до вирішення проблемної ситуації, підтвердження правильності висновків, висування готового проблемного завдання.

14. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі навчання здобувачів на кафедрі використовуються такі форми контролю:

Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. *Поточний контроль* здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми і під час індивідуальної роботи викладача із здобувачами для тих тем, які здобувачі опрацьовують самостійно і вони не входять до структури практичного заняття. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної та практичної підготовки студентів.

15. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Підсумковий контроль засвоєння модулів здійснюється після їх завершення відповідно до програми, з умовами якої студенти ознайомлюються на початку навчального року, у вигляді письмових тестів. Головним завданням заключного модульного контролю у процесі навчання латинської мови і медичної термінології передусім є визначення та оцінювання рівня сформованості навичок і вмінь розуміння та конструювання термінів з використанням латино-грецьких компонентів.

Підсумковий модульний контроль проводиться після завершення відповідного ступеня навчання латинської мови на I курсі на останньому занятті у першому і другому навчальних семестрах.

За формою організації є індивідуальним, за характером оформлення відповіді – письмовим; за використанням мов – двомовним. За умов дистанційного навчання – модульний контроль проводиться в усній формі.

Засобом організації контролю є тестовий контроль, який забезпечує об'єктивну реалізацію мети.

Тести для підсумкового модульного контролю є лінгводидактичними, підготовленими згідно вимог програми, дозволяють виявити в студентів рівень їх термінологічної компетенції та оцінити результати за заздалегідь розробленими критеріями.

Пропоновані тести передбачають два варіанти очікуваної відповіді: вибірку та конструйовану. Вибіркова відповідь – це переважно множинний вибір (вибір з кількох варіантів), конструйована відповідь передбачає моделювання анатомо-гістологічних, клінічних, фармацевтичних термінів на основі сформованої граматичної компетенції.

Відповіді фіксуються студентом на бланку тестових завдань. Результати, отримані під час тестування, підлягають кількісному підрахунку, на основі якого виставляється оцінка знань студента. Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал. Бали нараховуються за кількістю правильних відповідей. Максимальна кількість набраних балів становить 80, мінімально допустима – 50.

Отримані за підсумковий модульний контроль бали додаються до суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), після чого виводиться загальна оцінка за модуль.

Кількість балів, яку здобувач набрав з латинської мови за два семестри, визначається як середнє арифметичне кількості балів за два модулі.

До підсумкового модульного контролю допускаються здобувачі, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («відмінно», «добре», «задовільно»).

Здобувачеві, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, або мав незадовільні оцінки за практичні заняття дозволяється відпрацьовувати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового модульного контролю №1 складає 72 бали; до підсумкового модульного контролю №2 - 72 бали.

16. Перелік практичних питань, завдань та навичок для підсумкового модульного контролю № 1

1. Уміти диференціювати варіант вимови голосних, приголосних, дифтонгів, диграфів, літеросполучень.
2. Наголошувати терміни згідно з латинськими акцентологічними нормами.
3. Диференціювати слова латинського і грецького походження.
4. Уміти коректно транслітерувати терміни грецького походження латинською мовою.
5. Уміти коректно відображати на письмі звуки латинського алфавіту при оформленні латинських медичних термінів.
6. Диференціювати іменники залежно від відміни
7. Диференціювати прикметники залежно від групи.
8. Диференціювати дієприкметники залежно від родових закінчень.
9. Уміти визначати відміну, рід, основу і тип відмінювання іменників.
10. Записувати у скороченій словниковій формі іменники, прикметники і дієприкметники.
11. Диференціювати синтаксичні конструкції: узгоджене означення, неузгоджене означення, змішаний тип означення.
12. Визначати структурні елементи кількаслівних анатомо-гістологічних найменувань з різними типами означень.
13. Узгоджувати та відмінювати в однині і множині прикметники/дієприкметники з іменниками.
14. Перекладати латинською мовою дво- і кількаслівні анатомо-гістологічні терміни та номенклатурні найменування з використанням безприйменникових/прийменникових синтаксичних конструкцій.
15. Перекладати українською мовою латинські дво- і кількаслівні анатомо-гістологічні терміни та номенклатурні найменування.
16. Коректно вживати синонімічні назви «під'язиковий; решітчастий; клиноподібний; голова і головка; шия і шийка; великий; малий» при перекладі термінів і номенклатурних найменувань латинською мовою.
17. Використовувати активний запас лексики на репродуктивному рівні.

Перелік практичних питань, завдань та навичок для підсумкового модульного контролю №2

1. Використовувати при оформленні рецептів латинською мовою рецептурні кліше з дієсловами.
2. Диференціювати рецептурні кліше з дієсловами у наказовому та умовному способах.

3. Уміти утворювати назви кислот, оксидів, солей, ефірів, складних ефірів латинською мовою.
4. Диференціювати частотні відрізки та вміти їх тлумачити.
5. Уміти аналізувати структуру запропонованого у тестових завданнях рецепта.
6. Уміти застосовувати вивчену граматичну структуру рецепта при написанні рецептів заданої складності.
7. Уміти оформити заданий рецепт латинською мовою у повній формі та з використанням рецептурних скорочень.
8. Знати латинські назви твердих, рідких та м'яких лікарських форм.
9. Проявляти автоматизм у написанні назв діючих речовин, що містять спеціалізовану фармакологічну, терапевтичну, хімічну та іншу інформацію.
10. Знати лексичний мінімум до розділу «Рецептура. Основи фармацевтичної термінології. Хімічна номенклатура. Загальні відомості про номенклатуру лікарських засобів» та користуватися ним на репродуктивному рівні при виконанні тестових завдань.
11. Знати на рівні довготривалої пам'яті греко-латинські еквіваленти іменників I-V відмін та прикметників 1-2 групи.
12. Знати суфікси назв хвороб запального, незапального та пухлинного характеру.
13. Знати прийменники та числівники грецького походження, вживані у назвах клінічних термінів у ролі префіксів.
14. Уміти аналізувати та конструювати терміни-композиції за заданими інформативними морфемами та терміноелементами.
15. Уміти здійснювати двосторонній переклад окремих терапевтичних, хірургічних, інфекційних діагнозів та фрагментів діагнозів.

17. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за результатами модульного підсумкового контролю – 80 балів. Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля здобувачу виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Здобувач повинен отримати **оцінку з кожної теми**. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Традиційна шкала	Конвертація у бали (для 200-бальної шкали)							
	Орієнтовна кількість оцінюваних тем у модулі							
	33-36	20-22	15	11-12	10-11	18	7	6
			Модуль 1			Модуль 2		
«5»	3	5	8	9	10	6,5	15	18
«4»	2,5	4	6,5	7	8	5,5	12	15
«3»	2	3	4,7	5	6	4,0	10	12
«2»	0	0	0	0	0	0	0	0

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою, але може бути різною для різних модулів однієї дисципліни і визначатися кількістю тем у модулі.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі (остання тема – підсумковий модульний контроль не враховується) з додаванням балів за індивідуальне завдання студента, **але не більше 120 балів**.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» на кількість практичних занять у модулі. Тобто, мінімальна кількість балів за поточну діяльність у **Модулі № 1 – 72 бали, у Модулі № 2 – 72,0**.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Бали з дисципліни конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як наведено у таблиці:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Здобувачі, які навчаються на одному факультеті, курсі за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	найкращі 10% здобувачів
«В»	наступні 25% здобувачів
«С»	наступні 30% здобувачів
«D»	наступні 25% здобувачів
«Е»	останні 10% здобувачів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться деканатами для здобувачів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни.

Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» (незадовільно) не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX» та «F» (незадовільно) виставляються здобувачам, яким незараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія здобувачів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до

підсумкового модульного контролю. Ця категорія здобувачів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора здобувач може підвищити оцінку з дисципліни ляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

18. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 222 «Медицина».

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти Буковинського державного медичного університету.

Навчально-методичне забезпечення, розроблене кафедрою:

а) Навчальні та навчально-методичні посібники:

1. Синиця В.Г., Телеки М.М. *Cogita et responde*. Індивідуальні лексико-граматичні завдання з латинської мови та основ анатомо-гістологічної термінології. Чернівці:БДМУ, 2023. 239 с.
2. Синиця В.Г., Рак О.М., Гешко Н.Я. *Studeamus Linguae Latinae* (комплекс лексико-граматичних і тестових завдань). Чернівці, 2010. 154 с.
3. Синиця В.Г., Лабінська Б.І., Кекух З.М., Войткевич Н.І., Томка І. Є. Основи лікарської рецептури: комплекс лексико-граматичних і тестових завдань. Чернівці, 2008. 265 с.
4. Синиця В.Г. *Studeamus terminologiae clinicae Latinae*: комплекс лексико-граматичних і тестових завдань з клінічної термінології. Чернівці, 2015. 166 с.;

б) Робоча навчальна програма з дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» для здобувачів галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 222 «Медицина»;

в) Довідник (силабус) з навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» для здобувачів спеціальності 222 «Медицина»;

г) Методичні розробки для викладача при підготовці до практичних занять з латинської мови для спеціальності 222 «Медицина»

д) Методичні вказівки до кожної теми практичних занять для здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія».

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Латинська мова та основи медичної термінології: підручник / Л.Ю. Смольська, П.А. Содомора, Д.Г. Шега та ін. 4-е видання. Київ: Медицина, 2019. 472 с.
2. Синиця В.Г., Телеки М.М. *Cogita et responde*. Індивідуальні лексико-граматичні завдання з латинської мови та основ анатомо-гістологічної термінології. Чернівці:БДМУ, 2023. 239 с.
3. Синиця В.Г., Рак О.М., Гешко Н.Я. *Studeamus Linguae Latinae* (комплекс лексико-граматичних і тестових завдань). Чернівці, 2010. 154 с.
4. Синиця В.Г., Лабінська Б.І., Кекух З.М., Войткевич Н.І., Томка І. Є. Основи лікарської рецептури: комплекс лексико-граматичних і тестових завдань. Чернівці, 2008. 265 с.
5. Синиця В.Г. *Studeamus terminologiae clinicae Latinae*: комплекс лексико-граматичних і тестових завдань з клінічної термінології. Чернівці, 2015. 166 с.

Додаткова:

1. Паласюк Г.Б., Саварин Т.В., Федчишин Н.О. Латинська мова та медична термінологія. Тернопіль: ТНМУ, 2021. 548 с.
2. Міжнародна анатомічна термінологія/ В. Г. Черкасов, І.І.Бобрик, Ю.Й.Гумінський, О.І.Ковальчук; за ред. В.Г.Черкасова.К.: Здоров'я, 2010. 392 с.
3. Беляєва О.М. Латинсько-український тлумачний словник клінічних термінів. Київ:ВСВ «Медицина»,2016. 222 с.

Інформаційні ресурси

Міністерство освіти і науки України - www.mon.gov.ua

Міністерство охорони здоров'я України –<http://www.moz.gov.ua/ua/>; <http://mozdocs.kiev.ua/>

Буковинський державний медичний університет - <http://www.bsmu.edu.ua/>;

<https://eosvita.bsmu.edu.ua/>

20. УКЛАДАЧ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Синиця Валентина Григорівна, доцент закладу вищої освіти, доцентка кафедри іноземних мов, кандидатка філологічних наук